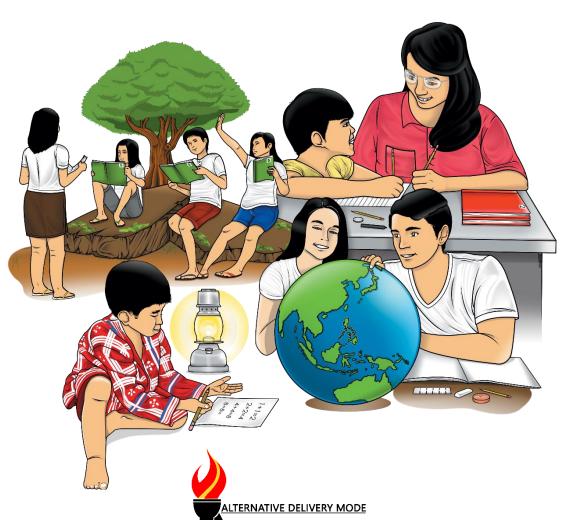

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 2: "Karapatan Mo, Ipaglaban Mo"

CO_Q4_Araling Panlipunan 4_ Module 2

PACE OF THE PARIAGE BIRIL

Araling Panlipunan – Ikaapat na Baitang Alternative Delivery Mode Ikaapat na Markahan Modyul 2– "Karapatan Mo, Ipaglaban Mo" Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Emma A. Jadie

Editor: Jerry P. Ramirez at Ma. Leilani R. Lorico

Tagasuri: Ana N. Calisura

Tagaguhit:

Tagalapat: Edsel D. Doctama, Melanie Mae N. Moreno

Tagapamahala: Gilbert T. Sadsad

Francisco B. Bulalacao Jr.

Grace U. Rabelas
Ma. Leilani R. Lorico
Imelda R. Caunca
Marites B. Tongco

Inilimhad	sa Pilipinas ng	
mmmmac	i sa riiidinas nu	

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Site, Rawis, Legazpi City

Telefax: (052) 482-0046

E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 2: "Karapatan Mo, Ipaglaban Mo"

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Napag-aralan sa unang aralin ang mga batayan ng pagiging isang mamamayang Pilipino ayon sa Saligang Batas ng 1987. Kaakibat ng pagiging mamamayan, itinakda rin sa Saligang Batas ang mga karapatan na magbibigay ng proteksiyon upang makapamuhay nang tahimik at matiwasay. Bilang mamamayang Pilipino, mahalagang malaman ang ating mga karapatan na magsisilbing gabay sa pakikitungo natin sa kapuwa at pakikiisa sa lipunan. Lalawak ang iyong kaalaman sa mga karapatan bilang mamamayang Pilipino gabay ang modyul na ito.

Pamantayang Pangnilalaman:

Naipamamalas ng mag-aaral ang pang-unawa at pagpapahalaga sa kanyang mga karapatan at tungkulin bilang mamamayang Pilipino

Pamantayan sa Pagganap:

Ang mag-aaral ay nakikilahok sa mga gawaing pansibiko na nagpapakita ng pagganap sa kanyang tungkulin bilang mamamayan ng bansa at pagsasabuhay ng kanyang karapatan.

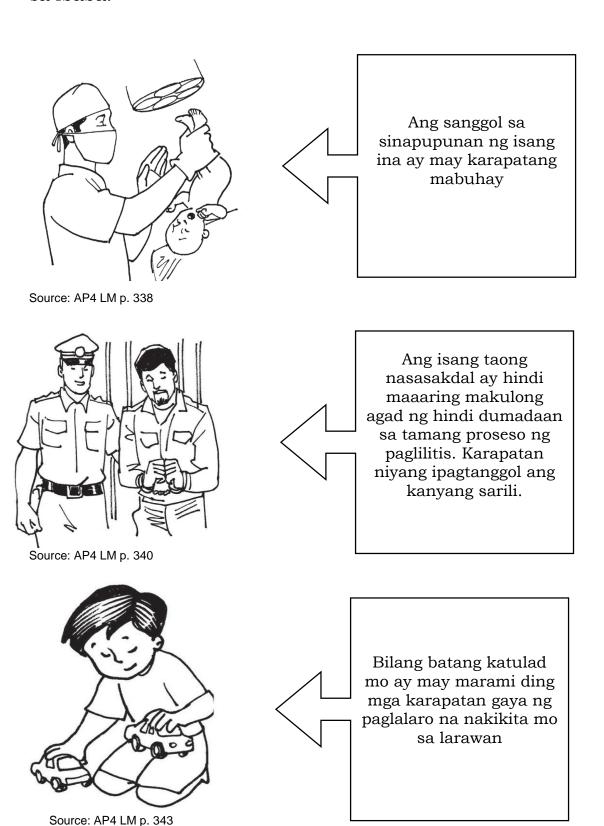
Sa araling ito, ikaw ay inaasahang:

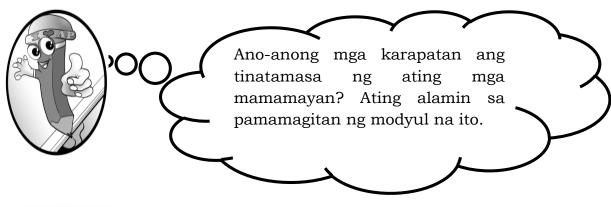
- 1. Natatalakay ang konsepto ng karapatan.
- 2. Natutukoy ang mga karapatan ng mamamayang Pilipino.

Kamusta kaibigan? Narito muli ako upang gabayan ka sa iyong pagkatuto gamit ang modyul na ito. Sabay nating tuklasin ang bagong aralin.

Pagmasdan ang mga larawan at basahin ang mga pahayag sa ibaba.

Subukin

PANUTO: Piliin at isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel. Gawin ito sa loob ng 5 minuto.

- 1. Ayon sa kasalukuyang Saligang Batas, may Karapatan ang bawat Pilipino na makapamuhay nang malaya at may dignidad. Ano ang kasalukuyang Saligang Batas na umiiral?
  - A. Saligang Batas ng 1987
- C. Saligang Batas ng 1988
- B. Saligang Batas ng 1986
- D. Saligang Batas ng 1989
- 2. Ang karapatan ng mamamayan ay nauuri sa tatlo: ang karapatang likas, karapatan ayon sa binuong batas at _____. Ano ang ikatlo?
  - A. Karapatang nababawi at hindi nababawi
  - B. Karapatang pandayuhan at pangkatutubo
  - C. Karapatang panghinaharap at pangkasalukuyan
  - D. Karapatang konstitusyonal.
- 3. Sa anong uri ng karapatan nabibilang ang karapatang politikal, sibil, panlipunan at pangkabuhayan, at karapatan ng nasasakdal?
  - A. Karapatang likas
  - B. Karapatan ayon sa batas
  - C. Karapatang ispirituwal
  - D. Karapatang konstitusyunal

- 4. Anong samahan ang siyang bumuo ng Kalipunan ng mga Karapatan ng mga Bata na naging batayan ng karapatan ng mga bata sa buong mundo?
  - A. Samahan ng Nagkakaisang mga Kabataan
  - B. Samahan ng Nagkakaisang mga Bansa
  - C. Samahan ng Nagkakaisang mga Kababaihan
  - D. Samahan ng Nagkakaisang mga Pangulo
- 5. Alin sa mga sumusunod ang kasama sa iyong karapatan bilang isang bata?
  - A. Karapatang bomoto
  - B. Karapatang mabuhay
  - C. Karapatang marinig sa hukuman
  - D. Karapatang makinabang sa mga likas na yaman
- 6. Hindi pinayagan si Dan na magpiyansa o magbayad para sa kanyang pansamantalang kalayaan nang siya ay ikulong sa kasong pananakit. Anong karapatan ni Dan ang nilabag?
  - A. Karapatang Sibil
  - B. Karapatan ng isang bata
  - C. Karapatang pangkabuhayan
  - D. Karapatan ng isang nasasakdal
- 7. Ang magkakaibigang Nery, Judy at Marissa ay nais tumulong sa mga kabataan upang malinang ang kanilang talento sa pag-awit. Anong karapatan ang maaari nilang magamit upang maisakatuparan ang kanilang ninanais?
  - A. Bumoto ng mga manunungkulan sa pamahalaan
  - B. Magpetisyon ng mga kaanak sa ibang bansa
  - C. Kilalanin bilang isang mamamayang Pilipino
  - D. Magtatag ng samahan ng mga kabataang mang-aawit

- 8. Ang karapatang politikal ay nauukol sa ugnayan ng mamamayan sa pamahalaan. Kasama rito ang sumusunod MALIBAN sa isa. Alin ito?
  - A. Karapatang bumoto
  - B. Karapatang magpetisyon
  - C. Karapatan sa pagkamamamayan
  - D. Karapatang mag-angkin ng mga ari-arian
- 9. Ang mga karapatang pangkabuhayan ay tumutulong sa pangangalaga sa kapakanan ng kabuhayan ng mga mamamayan. Alin sa mga sumusunod ang kabilang sa mga karapatang pangkabuhayan?
  - A. Karapatang magpetisyon
  - B. Karapatan sa pagkamamamayan
  - C. Karapatang mag-angkin ng ari-arian
  - D. Karapatang pumili ng propesyon o hanapbuhay
- 10. Anong uri ng karapatan ang tinutukoy sa pangungusap?

Tuwing halalan, hindi nalilimutan ni Shiela na bumoto sa kanilang lalawigan.

- A. Karapatang sibil
- B. Karapatang politikal
- C. Karapatan ng nasasakdal
- D. Karapatang panlipunan at pangkabuhayan

Aralin **T**

Karapatan Mo, Ipaglaban Mo

Balikan

Magbalik-aral ka muna sa pamamagitan ng isang laro (WORD HUNT).

Hanapin sa **WORD HUNT** ang sampung salitang may kinalaman sa iyong pagkamamamayan. Gawin sa loob ng 3 minuto sa iyong sagutang papel.

K	0	N	S	Т	ı	Т	U	S	Υ	0	N
S	Α	K	ı	L	Α	S	D	G	J	В	Α
Α	М	М	Е	Q	W	Е	J	٧	G	J	Υ
Т	7	Α	D	I	ш	Χ	כ	Z	Χ	Н	Α
Α	Z	Χ	С	٧	В	Ζ	S	Z	Χ	U	М
В	Α	Υ	Α	N	Χ	Z	S	Q	W	Т	Α
G	W	Q	Р	Q	R	Α	Α	U	Υ	Α	М
N	Α	W	I	W	Т	S	N	J	J	K	Α
Α	S	Е	L	Е	Υ	D	G	M	U	Ε	М
A G	S	E R	L	E R	Y G	D F	G U	M Y	U S	E R	M A
G	D	R	I	R	G	F	U	Υ	S	R	Α
G I	D W	R T	I P	R T	G	F G	U	Y	S S	R T	A K

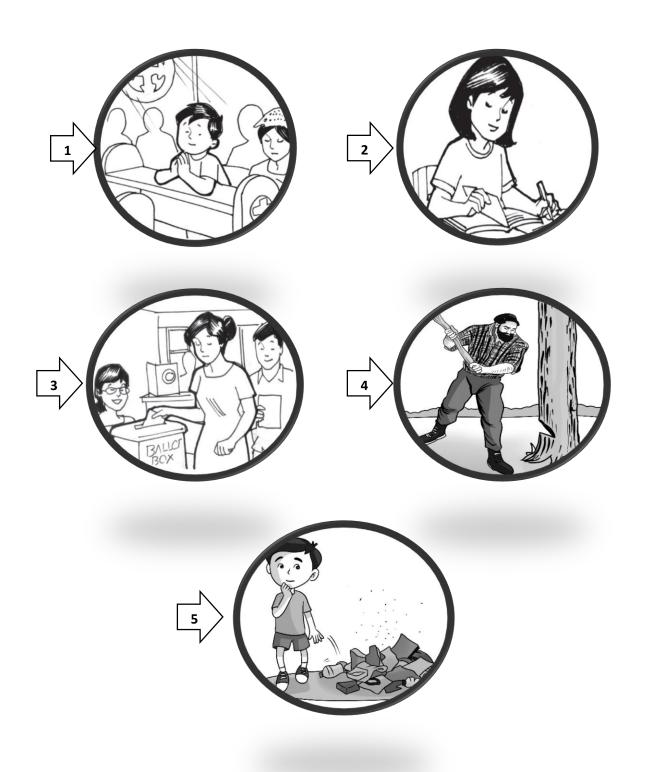
1.
2.
3.
4.
 2. 3. 4. 5. 6. 7.
6.
7.
8.
9.
8. 9. 10.

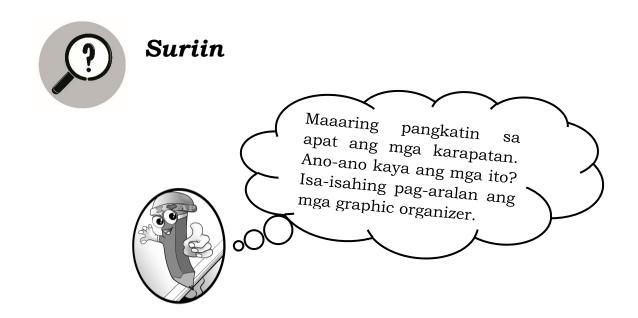
- 1. Ano anong salita ang iyong nahanap?
- 2. Ilista sa iyong sagutang papel ang mga salita.
- 3. Basahin mo ang mga ito.
- 4. Bilugan mo ang mga salitang hindi mo pa masyadong nauunawaan.
- 5. Ikahon mo ang mga salitang dati mo nang alam.

Tuklasin

Tingnan ang mga larawan. Piliin at isulat sa sagutang papel ang mga bilang ng mga karapatan ng mga mamamayan. Gawin sa loob ng 3 minuto.

Basahin at unawain ang teksto tungkol sa karapatan ng mga mamamayan. Gawin sa loob ng 10 minuto sa iyong sagutang papel.

Ang bawat tao ay may karapatang tinataglay dahil mayroon silang dignidad, anoman ang kanilang katayuan sa lipunan. Sa isang demokratikong bansa tulad ng Pilipinas, lubos na pinahahalagahan ang mga karapatan ng mga mamamayan. Nasasaad ito sa Kalipunan ng mga Karapatan sa Artikulo III, Seksyon 1 hanggang 22 ng Saligang Batas ng 1987.

Ayon sa aklat nina Hector S. De Leon at Hector M. De Leon, Jr., may tatlong uri ng mga Karapatan ng bawat mamamayan sa isang demokratikong bansa. Ang mga ito ay ang likas na karapatan, karapatang konstitusyonal at mga karapatang kaloob ng binuong batas.

Ang likas na Karapatan ay mga karapatang taglay ng bawat tao kahit hindi ipagkaloob ng Estado. Ang mga halimbawa ng likas na karapatan ay ang karapatang mabuhay at maging malaya. Ang karapatang kaloob ng binuong batas naman ay ang mga karapatang kaloob ng binuong batas at maaaring alisin sa pamamagitan ng panibagong batas. Ang karapatang konstitusyonal naman ay mga karapatang ipinagkakaloob at pinangangalagaan ng Estado. May apat na uri ang karapatang konstitusyonal: karapatang sibil, karapatang politikal, karapatang panlipunan at pangkabuhayan, at karapatan ng nasasakdal.

Ang Karapatang Sibil

Ang mga karapatang sibil ay tungkol sa pagtatamasa ng mga mamamayan ng kapayapaan at kaligayahan sa buhay. Kasama rito ang sumusunod:

Karapatang Karapatang hindi Karapatang mabilanggo dahil sa magsalita at mabuhay ipahayag ang sarili pagkakautang Karapatang Karapatan laban sa Karapatan sa sapilitang pantay na magkaroon ng tirahan at ari-arian paglilingkod proteksiyon sa batas Karapatan sa dimakatuwirang Karapatan sa mabilis na paglilitis pagdakip at paghalughog

Ang Karapatang Politikal

Ang karapatang politikal ay tumutukoy sa mga karapatan na may kinalaman sa ugnayan at pakikilahok ng mamamayan sa pamahalaan. Kasama rito ang mga sumusunod:

Karapatang Karapatan sa Karapatang bumoto pagkamamamayan magpetisyon Kalayaang magsalita, Karapatang bumuo Karapatang gumanap maglimbag, at ng samahang hindi ng tungkuling magtipon-tipon labag sa batas pampubliko Karapatang alamin ang ukol sa pamahalaan

Ang Karapatang Panlipunan

Ang mga karapatang panlipunan ay nakatutulong sa pangangalaga ng kapakanang panlipunan ng mga mamamayan. Kabilang sa mga karapatang panlipunan ang mga sumusunod:

> Karapatang pumili ng relihiyon

Karapatang maglakbay Karapatan sa lihim na korespondensiya at komunikasyon

Ang Karapatang Pangkabuhayan

Ang karapatang pangkabuhayan ay tumutulong sa pangangalaga sa kapakanan ng kabuhayan o ekonomiya ng bawat mamamayan. Ang mga sumusunod na karapatan ay kabilang sa karapatang pangkabuhayan:

Karapatang pumili ng propesyon o hanapbuhay

Karapatang makinabang sa mga likas na yaman

Karapatan sa edukasyon

Karapatang maging ligtas sa maruming kapaligiran at pagawaan Karapatang bayaran nang wasto sa pribadong ari-arian na ginamit ng pamahalaan

Karapatan sa pagmamay-ari

Ang Karapatan ng Nasasakdal

Sa katunayan, ang karapatan ng nasasakdal ay kabilang sa karapatang sibil. Pinangangalagaan ng karapatang sibil na ito ang mga nasasakdal laban sa anumang kasalanan sa pamamagitan ng makatarungang paglilitis. Kasama sa mga karapatang ito ang mga sumusunod:

marinig sa mag				patang ang kaso a kaniya	Karapatang tumanggap ng sapat na tulong
Karapatan sa madalian at walang kinikilingang paglilitis		Karapatang magbayad ng piyansa upang pansamantalang makalaya			ng pumili ng na abogado
Karapatan laban sa malupit at di-makataong pagparusa		Karapatang na walang k o inosente h hindi napap ng ko	asalanan nanggang atunayan	dalawa kaparu:	n laban sa ng ulit na sahan sa asalanan

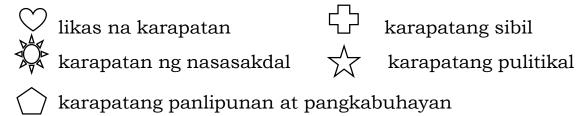
Bukod sa Saligang Batas ng 1987, ang Samahan ng Nagkakaisang mga Bansa o United Nations ay bumuo noong 1959 ng Pandaigdigang Kasunduan ng mga Karapatan ng mga Bata o mas kilalang Universal Declaration of Rights of the Child. Ito ay naglalayong protektahan ang karapatan ng mga bata sa buong mundo na siyang responsibilidad ng mga nakatatanda. Mabubuod ito sa sampung prinsipyo:

to sa sampung prinsipyo.								
Karapatan sa pagkakapantay, anoman ang pinagmulang lahi, relihiyon o bansang kinabibilangan	Karapatan sa natatanging proteksyon sa pag- unlad na pisikal, mental at sosyal	Karapatang mabigyan ng pangalan at pagkamamamayan						
Karapatan sa sapat na nutrisyon, tirahan at serbisyong medikal	Karapatag magtamasa ng maayos na pamumuhay kahit may kapansanan	Karapatang alagaan at mahalin ng magulang at lipunan						
Karapatang maglaro at sa libreng edukasyon	Karapatang mapangalagaan sa lahat ng pagkakataon	Karapatang mabigyan ng proteksyon laban sa diskriminasyon, kapabayaan, pagmamalupit at pagmamalabis						

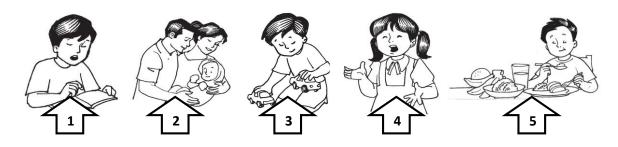
Pagyamanin

Gawain A- Tukuyin kung anong uri ng karapatan ang inihahayag ng pangungusap. Iguhit sa sagutang papel ang sumusunod na simbolo na kumakatawan sa iyong sagot. Gawin ito sa loob ng 5 minuto.

- 1. Binigyan si G. Juan ng pampublikong abogado para ipagtanggol siya sa kinakaharap na kaso.
- 2. Tuwing halalan, hindi nalilimutan ni Shiela na bumoto sa kanilang bayan.
- 3. Si Iska ay malayang nagpabaptismo sa relihiyon ng kaniyang napangasawa.
- 4. Nagtapos ng kursong Edukasyon si Yen at siya ay nagtatrabaho na bilang isang guro.
- 5. Si Amy na isang ulila na ay kinupkop at inalagaan ng pamilyang Mendoza.

Gawain B - Isulat sa sagutang papel ang karapatan ng mga bata na inilalarawan sa bawat bilang.

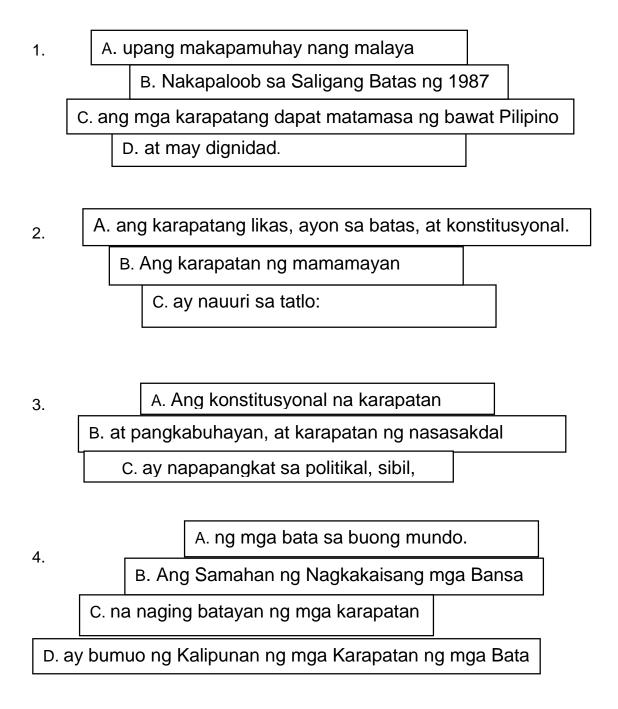
Source: AP4 LM p. 343

_	mamamayan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong gutang papel.
1.	Nais ng mga magulang mo na magdoktor ka pero ang pangarap mo ay maging guro.
2.	Si Jack ay pinaghahanap ng mga pulis dahil sa kasong pagnanakaw kaya nang matagpuan siya ng mga ito ay pinagbubugbog siya.
3.	Si Ana ay kinupkop ng mag-asawang Cruz. Pagsapit niya ng 5 taon ay maaari na siyang pumasok sa paaralan at mag-aral.
4.	Hindi pinayagan ng kanyang amo si Liza na umuwi sa probinsya upang bomoto.
5.	Ikaw at ang nakakabata mong kapatid ay sapilitang pinagtatrabaho ng inyong Tatay.

Gawain C – Basahin ang sitwasyon at tukuyin kung ano ang pinakamainam na gagawin upang mapangalagaan ang karapatan

PANUTO: Ayusin sa wastong pagkakasunod-sunod ang pangkat ng mga salita upang makabuo ng ideya. Isulat lamang ang mga titik ng tamang sagot sa sagutang papel. Gawin ito sa 5 minuto.

Isagawa

Ano ang iyong gagawin sa mga susunod na sitwasyon? Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel. Gawin ito sa loob ng 5 minuto.

Mahilig umawit ang magkakaibigang Nery, Judy, at Marissa kaya naisipan nilang magtatag ng isang samahan upang lalo pa nilang malinang ang kanilang talento. Kung ikaw ay isa sa kanilang mga kaibigan ano ang gagawin mo?

Namatay ang mga magulang ni Dario sa pagkakalunod dahil sa bagyong Yolanda. Kinupkop siya ng iyong pamilya ano ang gagawin mo?

Nang
magkaroon ng
halalan sa
kanilang
barangay,
binoto ni Solo
ang kaniyang
kaibigan bilang
Kapitan kahit
alam niyang
hindi ito
karapat-dapat
sa tungkulin.
Ikaw |boboto
mo rin ba siya?

Nawalan ng hanapbuhay sina Marvin sa kanilang lalawigan kaya lumipat sila sa Maynila. Wala silang tirahan kaya nagtayo sila ng maliit na bahay sa tabi ng riles ng tren. Ano ang dapat mong gawin

Napag-aralan mo na isa sa mga karapatan ng bata ang magpahinga at maglibang. Ano ang gagawin mo ngayong masama ang iyong pakiramdam?

Source: AP4 LM p. 352

Ang gagawin ko ay
			<del></del>	

Tayahin

- A. Tukuyin kung anong uri ng Karapatan ang ipinapahayag ng bawat bilang. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel Gawin sa loob ng 5 minuto.
  - A. Karapatang Sibil
  - B. Karapatang Politikal
  - C. Karapatang Panlipunan
  - D. Karapatang Pangkabuhayan
  - E. Karapatan ng Nasasakdal

Karapatang magkaroon ng testigo
$\mathcal{L}$
Karapatang pumili ng propesyon o hanapbuhay
$\mathbf{I}$
Karapatang pumili ng relihiyon
<u> </u>
Karapatan sa pagkamamayan.
Karapatang magkaroon ng tirahan at ari-arian

Karagdagang Gawain

Gumawa ng isang taludtod na tula na may kinalaman sa pagpapahalaga sa mga napag-aralang mga karapatan. Lagyan ng sarili mong pamagat. Gawin sa loob ng 4 na minuto. Gawin mo ito sa sagutang papel.

Pamagat	

Susi sa Pagwawasto

:NIHAYAT ∃ .í

sa buong mundo

bumuo ng Kalipunan ng mga Karapatan ng mga bata Bata na batayan ng mga karapatan ng mga bata

- napapangkat sa politikal, sibil, panlipunan at pangkabuhayan, at karapatan ng nasasakdal. Ang Samahan ng Nagkakaisang mga Bansa ay 4.
  - konstitusyonal na karapatan ay Ang konstitusyonal.
  - tatlo: ang karapatang likas, ayon sa batas, at
- upang makapamuhay nang malaya at may dignidad. 2. Ang karapatan ng mamamayan ay nauuri sa
- 1. Nakapaloob sa Saligang Batas ng 1987 ang mga karapatang dapat tamasahin ng bawat Pilipino

ISAISIP: FILL ME

Answers may vary

PAGYAMANIN Gawain C:

bagkain

- 5. Karapatang maging malusog/karapatan sa sapat na
  - 4. Karapatang mabuhay
  - 3. Karapatang magpahinga at maglaro
  - 2. Karapatang alagaan at mahalin ng magulang
    - 1. Karapatan sa edukasyon

:8 niswsĐ

NINAMAY DA9

PAGYAMANIN: A nisws9

Tuklasin: 1. √ 2. √ 3. √ 4. X 6. X

Konstitusyon Saligang Batas Likas Bayan Pagkamamamayan Katutubo Jus Soli Jus Sanguinis

BALIKAN:

10.B .6 D .8 ٦. D .9 D ٦. В В ٦. .ε D 2. D ٦. Α

Subukin:

Sanggunian

- Abella, Lilia Cas L. (n.d.). *Ang Pilipinas sa Makabagong Henerasyon Grade* 6. Vicarish Publication and Trading, Inc. (pp. 160-163).
- Adriano et.al., *Araling Panlipunan 4 Kagamitan ng Mag-aaral*, Pilipinas: Vibal Group Inc. 2015 pp. 337–345
- Antonio, Eleanor D. & Banlaygas, Emilia D. (n.d.). *Kayamanan 6 Batayan at Sanayang Aklat sa Araling Panlipunan*. Rex Book Store. (p. 188).
- Hector, H. S. and Hector, Jr. H. M. *Textbook on Philippine Constitution*. Rex Publishing House, Inc. (2014).
- Gavilan, J. (2015, December 09). Things to know: Human rights in the Philippines. Retrieved April 15, 2021, from https://www.rappler.com/newsbreak/iq/human-rights-philippines
- Philippine Constitution hector S de leon. (n.d.). Retrieved April 15, 2021, from http://pdfpremiumfree.com/download/philippine-constitution-hector-s-de-leon-pdf/
- Philippine Constitution of 1987. (n.d.). Retrieved from https://www.constituteproject.org/constitution/Philippines_1987.pdf?lang=en
- Textbook on the Philippine Constitution. (n.d.). Retrieved April 15, 2021, from https://www.rexestore.com/other-general-education/1144-textbook-on-the-philippine-constitution.html

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph